

Anti-pestprotocol

Schooljaar 2025-2030

Kindercampus Hazennest

Kindercampus Hazennest wil een veilige omgeving voor leerlingen zijn. Daar hoort pesten niet bij. Wij doen er dan ook alles aan om pesten tegen te gaan, samen met ouders en leerlingen. In dit protocol staat wat wij als school doen om pesten te voorkomen, en hoe wij pesten aanpakken.

1. **Onze kijk op pesten**
2. **Wat is pesten?**
3. **Signalen van pestgedrag**
4. **Rollen bij pesten**
5. **Preventie pestgedrag**
6. **Aanpak pestgedrag**
7. **Stappenplan**
8. **Afspraken op Kindercampus Hazennest**
9. **Adviezen aan ouders**

1. Onze kijk op pesten

Kindercampus Hazennest is een veilige school, waar kinderen graag naartoe gaan. Wij werken samen aan een positieve sfeer, waarin leerlingen zich volop kunnen ontwikkelen en tot bloei kunnen komen. Vertrouwen in wat de leerling kan is daarbij de basis. De uitgangspunten van dit pestprotocol zijn daarom:

Veiligheid en geborgenheid zijn essentiële voorwaarden om te kunnen leren en ontwikkelen. De school werkt daarom aan een veilige schoolomgeving. Daar hoort pestgedrag niet thuis.

We willen pestgedrag voorkomen. Daarom bespreken we het onderwerp pesten met de kinderen en stellen samen met hen school- en groepsafspraken vast.

Leerkrachten moeten in staat zijn om pesten te signaleren (samen met de ouders) en een duidelijk standpunt in te nemen.

Alleen als er sprake is van een goede samenwerking tussen ouders, medewerkers en leerlingen kunnen we pestgedrag succesvol bestrijden.

2. Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als een leerling regelmatig psychisch en/of fysiek wordt bedreigd, geïsoleerd en geïntimideerd. Pesten is een vorm van geweld en erg bedreigend. Het slachtoffer kan hierdoor ernstige schade oplopen. Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker.

Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt het pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, is onzeker en bang.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de kinderen min of meer aan elkaar gewaagd. Het gedrag heeft iets uitnodigends; de ander mag iets terug doen, in een onschuldige sfeer. Het gaat om een prikkelend spelletje dat door geen van beide partijen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het is zelfs goed voor de ontwikkeling van kinderen om elkaar af en toe te plagen; ze leren daardoor om met conflicten om te gaan en voor zichzelf op te komen. Die vaardigheid komt later in hun leven ongetwijfeld van pas.

3. Signalen van pestgedrag

Het specifieke van pesten ligt in het bedreigende en systematische karakter ervan. Voorbeelden/signalen, van pestgedrag zijn:

- Altijd een bijnaam geven, nooit bij de eigen naam noemen
- Een klasgenoot altijd ergens de schuld van geven
- Opmerkingen maken over iemands kleding
- Een ander kind achterna blijven lopen of buiten de school opwachten
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen
- Spullen afpakken; dwingen om bezittingen af te geven
- Een kind dwingen om bepaalde dingen te doen, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen
- Dreigen ("als je dat doorvertelt zal ik je krijgen")
- Belachelijk maken, uitlachen bij een verkeerd antwoord in de klas

Specifieke manieren van 'cyberpesten':

- E-mails versturen onder een valse naam
- Versturen van enge filmpjes of foto's
- Nare berichten versturen via social media
- Opnames maken met de webcam
- Doxing (Het verzamelen en delen van andermans persoonlijke gegevens en om die persoon te intimideren)

Ook als het pestgedrag buiten de school plaatsvindt tussen leerlingen is de school daar graag van op de hoogte, vanwege de invloed op het welbevinden van het kind en de groep. In overleg met ouders wordt afgestemd welke rol de school in de situatie kan spelen.

4. Rollen bij pesten

We onderscheiden vijf rollen bij pesten:

De pester

- is vaak op zoek naar macht en waardering van de groep;
- is meestal fysiek of verbaal sterker dan de gepeste;
- doet zich meestal zelfzeker voor, maar is het daarom niet;
- heeft weinig respect voor grenzen;
- kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen;
- heeft weinig gewetensproblemen bij het pestgedrag;
- vindt soms dat de gepeste erom vraagt;
- is zich vaak niet bewust van de gevolgen voor de gepeste;
- ziet het gedrag zelf niet altijd als pesten;
- Kan schrikken bij het horen van de gevolgen van zijn/haar gedrag.

Er bestaat geen eenduidige oorzaak waarom mensen pestgedrag vertonen. Uit verschillende onderzoeken worden wel een aantal verbanden duidelijk.

- Personen die weinig aandacht krijgen van hun opvoeders, die zelf fysiek worden gestraft en die voor hun eigen agressieve gedrag niet worden gecorrigeerd, lopen een grote kans om te gaan pesten.
- Zelf gepest worden lijkt vaak een oorzaak van pestgedrag.
- Voorbeeldgedrag van volwassenen kan invloed hebben op pestgedrag van kinderen en jongeren.

De gepeste

- kan afwijken van een of andere groepsnorm;
- kan iemand zijn die goed in de groep ligt;
- kan iemand zijn die minder goed in de groep ligt;
- mist soms een aantal sociale vaardigheden;
- is vaak onzeker;
- komt niet voldoende voor zichzelf op;
- Wordt wellicht over beschermd in de opvoedingssituatie.

In een groep zal je zien dat ieders tolerantiegrens verschillend is. Daar waar de ene plagerijen of pesterijen zal weglachen en relativiseren, zal de andere gekwetst achterblijven en op die manier een weerloze indruk maken die misschien nog meer 'uitnodigt' tot pesterijen.

Toch kunnen we nooit stellen dat iemand pestgedrag uitlokt. Niemand wil bewust gekwetst worden.

Meelopers

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten in een actieve rol. Maar sommigen doen incidenteel wel mee. Dit zijn de 'meelopers'. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de angst om zelf slachtoffer te worden. Het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken dat ze mee kunnen liften op de populariteit van de pester. Vooral meisjes doen vaak mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden.

De redder

Het zijn slechts enkelingen die de gepeste in bescherming durven te nemen en tegen de stroom in zwemmen.

De redder loopt het risico om zelf te worden afgewezen en het succes van de redding is afhankelijk van de sociale en fysieke status van de redder. 'Redders' zullen dat risico enkel nemen als ze zich kunnen identificeren met het ongemak en de ellende van de gepeste en als ze voelen dat hun tussenkomst iets kan veranderen.

De rest van de kinderen / struisvogels

Daarnaast heb je de personen die niet reageren. Dat zijn de neutrale toeschouwers. Je kan ze ook de 'struisvogels' noemen, zij steken hun kop in het zand.

Eigenlijk vinden ze het niet oké wat er gebeurt, maar uit angst om zelf gepest te worden reageren ze niet. Door het niet reageren van de omstaanders denken gepeste jongeren dat het hun eigen schuld is dat ze gepest worden.

5. Preventie pestgedrag

Op schoolniveau

- Kinderen veiligheid en geborgenheid bieden.
- Streven naar een goed pedagogisch klimaat.
- Regelmatig schoolafspraken bespreken in de groep.
- Samenstellen van een vertrouwensteam.
- Contacten onderhouden met externe vertrouwenspersonen van Mondiaen.
- Team/ouders en kinderen informeren over actuele onderwerpen, acties.
- Aanschaffen van methoden voor sociaal/emotionele vorming.
- Ophangen en promoten van de kinderbrievenbus.
- Samenstellen van een pestprotocol en delen met het team.
- De leerkrachten geven de pestsignalen door aan de CSV (coördinator sociale veiligheid).
- De leerkrachten besteden aandacht aan de gouden- en zilverenweken en de week tegen pesten.
- Wij maken gebruik van een afsprakencontract.
- Wij maken gebruik van de methode van Kwink voor het sociaal- emotioneel leren.
- Wij hebben aandacht aan dit onderwerp via de week tegen Pesten.

Op groepsniveau

- Een keer per jaar voorstelronde d.m.v. een digitale presentatie van het vertrouwensteam van de school.
- De groepsleerkrachten stellen m.b.v. de poster met schoolafspraken met de kinderen van hun groep klassenafspraken op en zien toe op de naleving daarvan.
- De groepsleerkracht geeft in zijn/haar gedrag het goede voorbeeld voor de kinderen.
- De groepsleerkracht maakt de kinderen duidelijk dat signalen van pesten aan hem/haar doorgegeven moeten worden en legt uit dat dit geen klikken is.
- Alle groepsleerkrachten surveilleren buiten. Zij nemen een actieve houding aan.
- Verder wordt van iedere groepsleerkracht verwacht, dat hij/zij werkt aan positieve groepsvorming.
- De groepsleerkrachten zorgen voor het aanbieden van geschikt lesmateriaal op groepsniveau (Kwink, klasbouwers).
- De leerkracht bespreekt het afsprakencontract.
- Groep 7 krijgt voorlichting van 'Halt' over online veiligheid.
- Groep 7 volgt het Marietje Kessels-project waarin het thema pesten meermaals aan bod komt.
- Afname monitor sociale veiligheid in groep (6) 7 en 8.
- Groep 5t/m 8 werken met Mediamasters, een programma over mediawijsheid.

Op individueel niveau

- De kinderen tonen respect voor elkaar.
- De kinderen leven de school- en klasafspraken na.
- De kinderen werken samen; ze proberen elkaar te helpen.
- De kinderen spelen op een fijne manier samen.
- De kinderen hebben respect voor elkaars eigendommen.
- De kinderen sluiten niemand buiten.
- De kinderen luisteren naar elkaar.
- Ruzies uitpraten: 'het weer goed maken'.
- De leerlingen ondertekenen het afsprakencontract in het begin van het schooljaar.

6. Aanpak pestgedrag

In het Nationaal Onderwijsprotocol tegen pesten wordt de 'vijfsporenaanpak' beschreven. Als Kindercampus Hazennest passen wij deze aanpak toe. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat dit één van de weinige effectieve manieren is om pesten aan te pakken. De aanpak is op vijf groepen tegelijk gericht en houdt het volgende in:

Actie: steun bieden aan het gepeste kind

- We nemen het probleem van het kind serieus
- We zoeken uit wat er precies gebeurt
- We overleggen met het kind over mogelijke oplossingen
- De leerkracht informeert de CSV, ouders van het gepeste kind, directie en IB (interne begeleider)
- We zorgen voor vervolggesprekken
- We schakelen eventueel deskundige hulp in van buiten

Reactie: steun bieden aan de pester

- We confronteren het kind met zijn gedrag en de gevolgen ervan
- We proberen de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen
- We helpen het kind om zijn relaties met andere kinderen te verbeteren
- We stellen grenzen en handhaven die consequent
- De leerkracht informeert de CSV, ouders van het pestende kind, directie en IB

De groep betrekken bij het probleem

- De leerkracht bespreekt het pesten met de groep en benoemt de rol van de leerlingen hierin
- De groep bespreekt mogelijke oplossingen en de leerlingen bedenken wat zij kunnen doen om de situatie te verbeteren. De leerkracht komt hier later weer op terug.
- De leerkracht is op de hoogte van het pestprotocol en handelt hiernaar, eventueel in samenwerking met het vertrouwensteam.

Steun bieden aan de ouders

- We nemen ouders die zich zorgen maken serieus
- We informeren ouders over pestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen
- We werken samen met ouders om het pesten aan te pakken
- We verwijzen ouders zo nodig door naar schoolmaatschappelijkwerk of andere deskundige hulpverleners

7. Stappenplan voor de leerkracht

Wat doen we als we pestgedrag signaleren?

Het pestgedrag wordt gemeld bij de groepsleerkracht.

- De leerkracht gaat in gesprek met de pester(s) en informeert de CSV, ouders, directie en IB.
- De CSV borgt het pestgedrag en informeert VT
- Zo nodig maakt de leerkracht afspraken voor vervolggesprekken.
- Als het pestgedrag blijft voortduren worden de ouders van de pester uitgenodigd voor een gesprek in het bijzijn van de pester. Aan het eind van dit gesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk besproken en vastgelegd. Ook de sancties bij het overtreden van de afspraken worden gemeld. De leerkracht brengt de directie, CSV en de IB op de hoogte van het gesprek. Op aanvraag van de leerkracht neemt de CSV deel aan het gesprek.
- Als het probleem zich alsnog blijft herhalen meldt de leerkracht dit aan de directie. De leerkracht geeft daarbij een overzicht van de data van de gebeurtenissen, de data en de inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken.
- De directie roept de ouders op voor een gesprek. Ook het kind wordt daarbij betrokken. De uitkomsten wordt door de CSV geborgd. Als het gedrag niet verbetert verwijzen we door naar School Maatschappelijk Werk, kindervertherapie of laten we de pester deelnemen aan een training sociale vaardigheden. Ook deze maatregelen worden genoteerd in het leerlingvolgsysteem.
- Als het pestgedrag niet verbetert, of de ouders werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken, kan de schoolleiding bijzondere maatregelen nemen, zoals het isoleren van de pester of een tijdelijke schorsing.

8. Afspraken op Kindercampus Hazennest

Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen een aantal algemene schoolafspraken bij met betrekking tot sociale verhoudingen.

Algemene afspraken

- Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt gezien als klikken. Als een kind gepest wordt of als kinderen onderling ruzie hebben en er zelf niet uitkomen, mogen zij hulp vragen aan de leerkracht.
- Een tweede stelregel is dat alle kinderen de verantwoordelijkheid hebben om pestgedrag aan te kaarten bij de leerkracht. De leerlingen zijn immers samen verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Afspraken

Schoolafspraken kindercampus Hazennest

Ik ben zuinig op het materiaal, want het is van ons allemaal.

- Samen netjes omgaan met schoolmateriaal.
- Een schone wc vind ik fijn, laat dat voor een ander ook zo zijn.
- We ruimen onze spullen op.
- Samen zijn we verantwoordelijk voor een nette school en speelplaats.
- Spullen die zwerven rapen we op.
- Voorzichtig omgaan met Chromebook en koptelefoon.
- Kleding en tassen hangen we netjes op.

Als ik iemand helpen kan, twijfel ik niet. Ik doe dat dan.

- We noemen elkaar bij de naam.
- We praten om de beurt.
- We luisteren naar elkaar.
- Als je het moeilijk vindt, vraag het maar, hier op school helpen we elkaar.
- We troosten elkaar.
- Gaat het even mis met mij, zeg het me dan stuur ik bij.
- We geven elkaar complimenten.
- Op school ben ik niet alleen ik houd rekening met iedereen.

Op school laat ik merken hoe ik goed en rustig kan samenwerken.

- Op het leerplein werken kinderen samen met maatjesstem.
- Rekening houden met elkaar, dat houdt het voor iedereen werkbaar.
- Voor ik vertrek, controleer ik de plek.
- Werken op de gang, trap of leerplein kan, ik maak van tevoren een plan.
- We helpen elkaar bewust, iemand die zelfstandig werkt, laten we met rust.

Op school staat veiligheid voorop. Iedereen houdt zich aan de afspraken en dat is TOP!

- We kleden snel om en gaan klaar zitten in de zaal tegen de muur.
- Een kind per klas per keer naar de wc.
- We lopen rechts achter elkaar op de trap.
- Voetballen en basketballen doen we op het veld.
- Ga ik naar de wc dan is dat echt privé.
- We houden de gangen opgeruimd.
- Zet afspraken in je systeem, dan wordt spelen en werken geen probleem.
- We lopen rustig op de gang met een rem op je stem.
- We houden ons aan de spelregels.
- Gaat de bel dan stopt het spel.

Ik toon begrip voor ieder kind, ook als ik iets anders vind.

- Je mag zijn zoals je bent.
- Als iemand zegt stop, dan hou ik op. Als ik zeg stop dan hou jij op.
- Er is een verschil tussen pesten en plagen, als je twijfelt, moet je het de ander vragen.
- Kom je iemand tegen op je route, dan is het fijn elkaar te begroeten.
- Zeg geen nee, maar speel met ons mee.
- Ik kijk ook naar mijn rol.
- Voelt het naar, praat met elkaar.
- Denk eerst na voordat je iets zegt of doet, dan voelt het ook voor de ander goed.
- Iedereen bekijkt het vanuit zijn eigen "bril" en ik houd rekening met het verschil.

9. Adviezen aan ouders

We hebben een aantal adviezen op een rij gezet voor ouders. Wat kunt u doen om mee te helpen pestgedrag te voorkomen of te stoppen?

Ouders van gepeste kinderen

- Het is belangrijk om de communicatie met uw kind open te houden en in gesprek te blijven met elkaar. Als er sprake is van pesten op school, bespreek dit dan met de leerkracht. Wij horen het ook graag als uw zoon of dochter op straat of ergens anders gepest wordt.
- Kinderen die gepest worden hebben behoefte aan steun. Dat kan zijn in de vorm van positieve stimulering, een complimentje of een schouderklop bijvoorbeeld. Hierdoor vergroot het zelfrespect. Ook kunt u uw kind steunen in het idee dat er een einde aan het pesten komt, dat het weer voorbij gaat.

Ouders van pesters

Ook hier geldt dat een open communicatie belangrijk is. Probeer bijvoorbeeld in gesprek met uw kind te achterhalen wat zijn of haar drijfveren zijn. En maak het kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Misschien kan het helpen om wat extra aandacht aan uw kind te besteden en tijd voor hem of haar te nemen. Benoem positieve dingen in het gedrag van uw kind. Maak ook duidelijk dat u het eens bent met de beslissingen van de school rond het pestgedrag.

Interne vertrouwenspersonen Kindercampus Hazennest

Mitchel van Zanten

Anneloes v.d. Biggelaar

Carlijn Verhoeven

Sociale veiligheidscoördinator Kindercampus Hazennest

Carlijn Verhoeven

Externe vertrouwenspersoon:

Annelies de Waal

Anneliesdewaal@vertrouwenswerk.nl

06-3364 6887

Roy Ploegmakers

Royploegmakers@vertrouwenswerk.nl

06-4808 8774

Voor leerkrachten en Vertrouwensteam zijn de volgende outreachend casemanagers van Veilig Thuis beschikbaar:

Kim Mandemakers 06 15060793 (werkdagen di-wo ochtend en do)

Marjolein Kuenen 06 13275812 (werkdagen ma-di-do en vrij)

Angeline van der Pligt 06 34659774 (werkdagen ma-di-do en vrij)

Je kunt hen rechtstreeks benaderen, het gaat om vroegtijdig adviseren, preventief handelen, sparren, eventueel aansluiten bij gesprekken, etc.

